

Μάθημα:

Τάξη:

Ημερομηνία:

Καθηγητές:

Ονοματεπώνυμο:

ΚΕΙΜΕΝΑ

Itaque cavete periculum, tutamini patriam. Opibus urbis nolite confidere. Fiduciam quae nimia vobis est, deponite. Neminem credideritis patriae consulturum esse, nisi vos ipsi patriae consulueritis. Mementote rem publicam in extremo discrimine quondam fuisse!"

.....
Nam quod in pomis est, idem esse aiunt in ingeniis: quae dura et acerba nascuntur, post fiunt mitia et iucunda; sed quae gignuntur statim vieta et mollia, non matura mox fiunt sed putria».

.....
Tu hominem investiga, quaeso, summāque diligentia vel Rōmam mitte vel Epheso rediens tecum dedūc. Noli spectāre quanti homo sit. Parvi enim preti est, qui tam nihili est. Sed, propter servi scelus et audaciam, tanto dolore Aesōpus est adfectus, ut nihil ei gratius possit esse quam recuperatio fugitivi.

.....
Quam ob rem accusatōres non Asiae nomen Murēnae obiecerunt, ex quā laus familiae, memoria generi, honos et gloria nomini constitūta est, sed aliquod flagitium ac dedecus aut in Asia susceptum aut ex Asiā deportātum. Meruisse vero stipendia in eo bello virtūtis fuit;

.....
Tum adolescens, viribus suis confisus et cupiditate **pugnandi** permotus, iniussu consulis in certamen ruit; et fortior hoste, hasta eum transfixit et armis spoliavit. Statim hostes fuga salutem petiverunt.

.....
Sic enim -laudem et honestātem solum expetendo, omnes cruciātus corporis et omnia pericula **mortis** parvi esse ducendo- me pro salūte vestrā in tot ac tantas dimicatiōnes obicere potui.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Να μεταφράσετε στα Νέα Ελληνικά τα υπογραμμισμένα αποσπάσματα.

Μονάδες 20

B.1. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω περιόδους με την ένδειξη Σωστό ή Λάθος.

- α. Οι ομοιότητες της Λατινικής με την Ελληνική οφείλονται στην κοινή καταγωγή τους από τον Ινδοευρωπαϊκό χώρο.
- β. Χρονικό ορόσημο για τη συστηματική καλλιέργεια της λατινικής γλώσσας και την παραγωγή αξιόλογων κειμένων θεωρείται το 240 π.Χ.
- γ. Η επιβίωση πολλών ελληνικών λέξεων μέχρι σήμερα στις ρωμανικές γλώσσες οφείλεται στη μεταφορά τους στη λατινική γλώσσα.
- δ. Τα διάφορα λογοτεχνικά είδη της ρωμαϊκής λογοτεχνίας ακολουθούν διαφορετική εξέλιξη από την αντίστοιχη ελληνική.
- ε. Κατά τη διάρκεια του Μεσαίωνα και του Ουμανισμού ήταν περιορισμένη η χρήση της Λατινικής γλώσσας.
- στ. Στην κλασική εποχή η λατινική λογοτεχνία περνά από το στάδιο της μαθητείας, των πειραματισμών και της πολυποίκιλης ανίχνευσης στη φάση της υψηλής δημιουργίας και της καλλιτεχνικής εκλέπτυνσης.
- ζ. Μετά το 90 π.Χ. ακολουθεί ένα άγονο κενό περίπου εξήντα χρόνων στη λογοτεχνική παραγωγή.
- η. Οι «νεωτερικοί» ποιητές δημιουργούν πολύ καλοδουλεμένα ποιήματα, τα οποία διακρίνονται για την απλότητά τους.
- θ. Στους χρόνους του Κικέρωνα, ο Ρωμαίος λογοτέχνης επικεντρώνει το ενδιαφέρον του στη ρωμαϊκή ιστορία, στη γλώσσα και τη γραμματεία, το δίκαιο και τον πολιτισμό του.
- ι. Στους χρόνους του Κικέρωνα, ο φιλοσοφικός και πολιτικός στοχασμός αυτονομείται από τα ελληνικά πρότυπα και οδηγείται σε προσωπικές επιλογές και κατακτήσεις.

Μονάδες 10

B.2. Να εντοπίσετε την ετυμολογική συγγένεια των παρακάτω λέξεων στα αποσπάσματα των λατινικών κειμένων που σας δόθηκαν: πειρατής, παύρος, ύπατος, αείμνηστος, μέρος.

Μονάδες 10

Γ.1.α. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

Opibus:	γενική πληθυντικού
discrimine:	κλητική ενικού
pomis:	ονομαστική πληθυντικού
preti:	ονομαστική ενικού
scelus:	αφαιρετική πληθυντικού
laus:	δοτική ενικού
stipendia:	γενική ενικού
viribus:	δοτική πληθυντικού
cupiditate:	κλητική πληθυντικού
cruciātus:	αφαιρετική ενικού

Μονάδες 10

Γ.1.β. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για τα παρακάτω επίθετα και επιρρήματα:

extremo: αιτιατική πληθυντικού του ουδέτερου γένους στον συγκριτικό βαθμό
mitia: τον ίδιο τύπο στον υπερθετικό
parvi: κλητική ενικού του αρσενικού γένους στον υπερθετικό και τον συγκριτικό του επιρρήματος
gratius: τον υπερθετικό του επιρρήματος

Μονάδες 5

Γ.2. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθένα από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους (για τους περιφραστικούς τύπους να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο):

tutamini: β ενικό υποτακτικής μέλλοντα
confidere: δοτική γερουνδίου
credideritis: γ πληθυντικό προστακτικής μέλλοντα στην άλλη φωνή
consulturum esse: γ ενικό υποτακτικής παρακειμένου στην παθητική περιφραστική συζυγία
gignuntur: απαρέμφατο παρακειμένου στην άλλη φωνή
fiunt: α πληθυντικό υποτακτικής παρατατικού και στις δύο φωνές
Noli: β πληθυντικό οριστικής και υποτακτικής ενεστώτα
obiecērunt: β ενικό προστακτικής ενεστώτα στην ίδια φωνή
constitūta est: τον ίδιο τύπο στην άλλη φωνή
susceptum: β ενικό οριστικής ενεστώτα και απαρέμφατο ενεστώτα στην ίδια φωνή
ruit: α πληθυντικό οριστικής μέλλοντα στην ενεργητική περιφραστική συζυγία
petiverunt: απαρέμφατο μέλλοντα στη άλλη φωνή

Μονάδες 15

Δ.1.α. **ut nihil ei gratius possit esse quam recuperatio fugitīvi:** Να αναγνωρίσετε το είδος της πρότασης, να αιτιολογήσετε τον τρόπο εισαγωγής, τον τρόπο εκφοράς και να δηλώσετε τη συντακτική της λειτουργία.

Μονάδες 4

Δ.1.β. **cavete:** να εκφράσετε την απαγόρευση και με τους δύο τρόπους.

Μονάδες 4

Δ.1.γ. **in Asia susceptum:** να αντικαταστήσετε τον εμπρόθετο προσδιορισμό με τις λέξεις *domus, Athenae* και *Roma*, ώστε να δηλώνεται η ίδια επιρρηματική σχέση.

Μονάδες 3

Δ.1.δ. *laudem et honestātem solum expetendo*: να κάνετε την γερονδιακή έλξη.

Μονάδες 3

Δ.2.α. *et fortior hoste*: να εκφράσετε τον β όρο σύγκρισης με τον άλλο τρόπο.

Μονάδα 2

Δ.2.β. *Tum adulescens, viribus suis confisus et cupiditate pugnandi permotus, iniussu consulis in certamen ruit*: να μετατρέψετε την σύνταξη σε απαρεμφατική με εξάρτηση *Caesar dixit*.

Μονάδες 5

Δ.2.γ. *viribus suis*: να αντικαταστήσετε την αντωνυμία *suis* με τον κατάλληλο τύπο της αντωνυμίας *is, ea, id* (μονάδες 2) και να δηλώσετε τη συντακτική και νοηματική διαφορά (μονάδες 2).

Μονάδες 4

Δ.2.δ. Να αναγνωρίσετε συντακτικά τις παρακάτω λέξεις: *Opibus, rediens, familiae, pugnandi, mortis*.

Μονάδες 5

Ευχόμαστε Επιτυχία!!!